

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Hazeldonksedreef te Liessel

Rapportnummer 15-0253

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Hazeldonksedreef te Liessel

november 2015

Rapportnummer: 15-0253

In opdracht van: Pouderoyen BV
St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: Ir. E. Claassen

Auteur: L. Hulsen MSc

Kwaliteitscontrole: ir. E. Claassen

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Zorgplicht	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Onderzoeksgebied	6
2.1	Ligging en beschrijving onderzoeksgebied	6
3	Methode	8
4	Natuurwaarden	9
4.1	Beschermde gebieden	9
4.2	Beschermde soorten	10
4.2.1	Flora	11
4.2.2	Vlinders en libellen	11
4.2.3	Mieren, kevers en slakken	12
4.2.4	Vissen	12
4.2.5	Reptielen en amfibieën	12
4.2.6	Vogels	14
4.2.7	Zoogdieren	15
5	Conclusies	19
	Geraadpleegde bronnen	22
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In het kader van de tweede herziening van het bestemmingsplan buitengebied heeft de Raad van State een uitspraak gedaan. In deze uitspraak wordt verzocht onderzoek te doen naar de aanwezigheid van te beschermen natuurwaarden op het perceel met de bestemming “agrarisch – 3” ten westen van Hazeldonksedreef 6 te Liessel, gemeente Deurne om daarmee te motiveren dat de toegekende bestemming in stand kan blijven danwel een andere bestemming voor dit perceel vast te stellen alsmede te voorzien in een toereikende bijgebouwenregeling voor de gronden ten westen van de Hazeldonksedreef, behorend bij Hazeldonksedreef 6 met de bestemming “wonen”.

Naar aanleiding hiervan is een quickscan flora en fauna uitgevoerd om te onderzoeken welke natuurwaarden in het gebied aanwezig zijn.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of het feitelijk gebruik van de gronden binnen het onderzoeksgebied negatieve effecten tot gevolg heeft voor eventueel aanwezige te beschermen natuurwaarden. Hierbij wordt gekeken naar soortbescherming en gebiedsbescherming. Soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (o.a. Natura 2000) en het Natuurnetwerk Nederland, in Noord-Brabant bestaand uit de Rijks-EHS en de provinciale EHS. In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Om het bovenstaande doel te bereiken is in het in deze rapportage beschreven onderzoek de (mogelijke) aanwezigheid vastgesteld van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Daarnaast is vastgesteld welke beschermde natuurwaarden in (nabijgelegen) beschermde natuurgebieden aanwezig zijn.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het onderzoeksgebied en het feitelijk gebruik. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van het

feitelijk gebruik op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Onderzoeksgebied

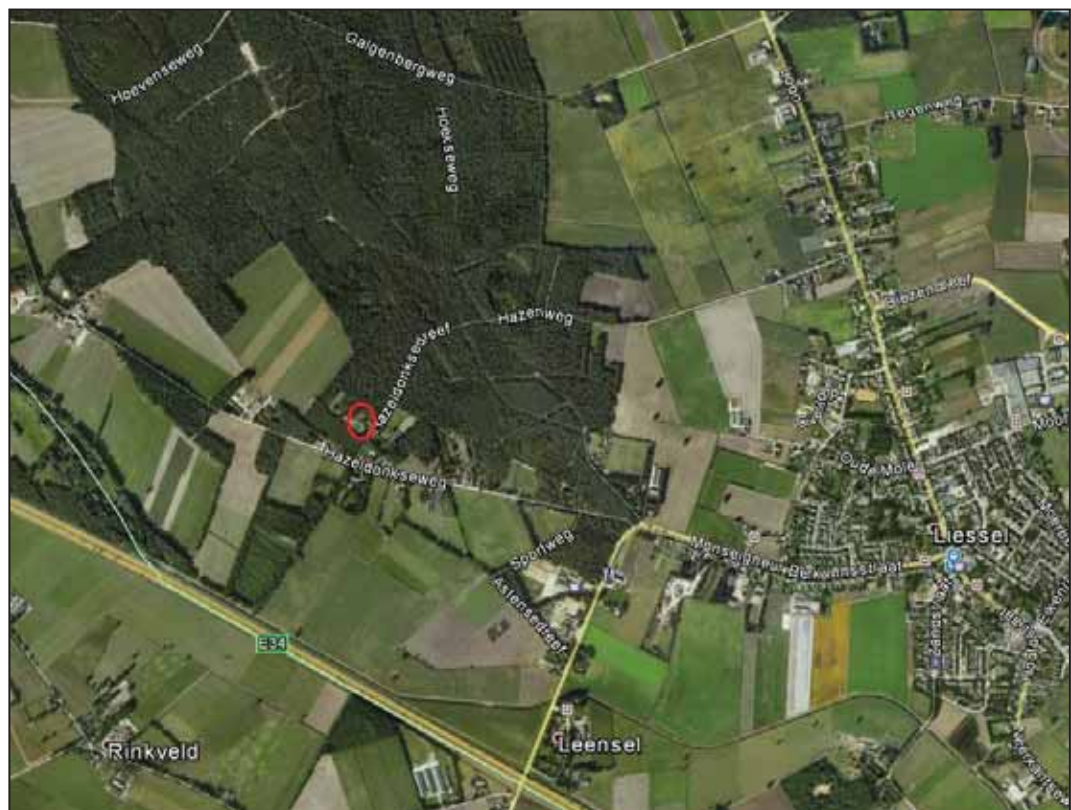
2.1 Ligging en beschrijving onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied ligt te midden van bospercelen, ten westen van de Hazeldonksedreef ter hoogte van nummer 6 in Liessel, gemeente Deurne. In de omringende omgeving bevindt zich ten noorden en zuiden van het onderzoeksgebied bos en in de overige richtingen zijn met name weilanden en bosschages aanwezig.

Het onderzoeksgebied bestaat uit een paardenweide waarop twee gebouwen gelegen zijn, een loods en een vervallen schuur. Aan de oostkant van het onderzoeksgebied, grenzend aan de Hazeldonksedreef, staat een schuur. Tegen deze schuur ligt een omheind stuk grond wat in gebruik is als hondenren. Rond de schuur en voor de loods ligt verharding. Er zijn verschillende bomen binnen het onderzoeksgebied aanwezig, waaronder grove den, zomereik, berk en noot.

Aan de noord- en zuidkant grenst het onderzoeksgebied aan een bosgebied. Ten westen grenst het onderzoeksgebied aan een gelijksoortig weiland. Op de westgrens staat een vervallen schuur. Aan de oostkant grenst het onderzoeksgebied aan de Hazeldonksedreef.

De ligging van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1 en de globale begrenzing in figuur 2. Op pagina 7 is een foto-impressie van het onderzoeksgebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging onderzoeksgebied (rode cirkel) (bron: Google Earth)

Figuur 2. Begrenzing van het onderzoeksgebied (rode lijn) (bron: Pouderoyen)

Foto 1. Weiland met rechts de bosrand

Foto 2. Vervallen schuur in het onderzoeksgebied

Foto 3. Paardenweide met de loods

Foto 4. Schuur

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het onderzoeksgebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het NNN in de nabijheid van het onderzoeksgebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het onderzoeksgebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 2 november 2015 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: droog, zonnig, windstil en circa 6 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 3,7 kilometer van het onderzoeksgebied ligt. Dit betreft het Natura 2000-gebied “Deurnsche Peel en Mariapeel”.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland. Binnen het NNN mogen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied niet significant worden aangetast. De waarden en kenmerken zijn vastgelegd in de beheertypenkaart (actuele situatie) en de ambitiekaart (gewenste eindsituatie). Deze beide kaarten vormen de kern van het Natuurbeheerplan. Zoals zichtbaar in figuur 4 valt het onderzoeksgebied binnen het Natuurnetwerk Nederland. Volgens het Natuurbeheerplan geldt voor het onderzoeksgebied het natuurbeheertype N16.01 Droog bos met productie. Als gewenste eindsituatie geldt dit zelfde natuurbeheertype.

Figuur 4. Onderzoeksgebied (rood omlijnd) ten opzichte van NNN (groen) (bron: kaartbank.babant.nl)

Effectbeoordeling

Aangezien het onderzoeksgebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden op het Natura 2000-gebied middels externe werking. Gezien het huidige gebruik van de gronden en gebouwen binnen het onderzoeksgebied en de relatief grote afstand (3,7 kilometer) tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zijn negatieve effecten op dit Natura 2000-gebied uit te sluiten.

Het onderzoeksgebied ligt binnen het aangewezen Natuurnetwerk Nederland (NNN). Op het onderzoeksgebied rust het beheertype N16.01 Droog bos met productie. Volgens het Natuurbeheerplan bestaat dit bostype uit verschillende, veelal van oorsprong aangeplante, bosopstanden van den, (winter)eik, beuk, Douglas, lariks of fijnspar. Het bostype komt voor op een voedselarme tot lemige, zandige, zure ondergrond. Het is veelal uit hakhout, heide- en stuifzandterreinen ontstaan, maar kan ook aangelegd zijn op voormalige landbouwgronden. De diversiteit is (nog) relatief laag. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de uniforme aanleg en beheer in het verleden, door de jonge leeftijd van de bossen en onvoldoende abiotische kwaliteit als gevolg van verzuring en vermesting.

In de huidige situatie bestaat het onderzoeksgebied uit een weiland met kort gras wat regelmatig wordt begraasd. Het onderzoeksgebied is in gebruik als paardenweide en er staan enkele opslagschuren. Deze situatie en het gebruik sluiten niet aan bij de hierboven beschreven waarden van het natuurbeheertype “droog bos met productie”. Het bos wat aan de noordkant aan het onderzoeksgebied grenst kan wel getypeerd worden als droog bos met productie. Het huidige gebruik binnen het onderzoeksgebied heeft geen negatieve effecten op het naastgelegen bos. Het gebied zal zich niet ontwikkelen tot het aangegeven natuurbeheertype indien het huidige gebruik wordt voortgezet. Als het huidige gebruik als paardenweide wordt gestaakt, zal naar verwachting een langzame spontane ontwikkeling tot bos optreden vanuit het naastgelegen bosgebied. De bomen en struiken in het naastgelegen bosgebied krijgen dan de mogelijkheid zich uit te zaaien naar het onderzoeksgebied. Met de huidige begrazing krijgen deze zaailingen geen kans op te groeien.

Conclusie

Het huidige gebruik binnen het onderzoeksgebied heeft geen negatieve effecten op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied “Deurnsche Peel en Mariapeel”.

Het onderzoeksgebied ligt binnen het aangewezen Natuurnetwerk Nederland. Op dit gedeelte rust het natuurbeheertype N16.01 Droog bos met productie. De huidige inrichting en het huidige gebruik sluiten niet aan bij de waarden van het natuurbeheertype “droog bos met productie”. Het huidige gebruik binnen het onderzoeksgebied heeft geen negatieve effecten op het naastgelegen bos wat wel tot dit beheertype behoort. Indien het huidige gebruik van paardenweide wordt voortgezet, zal het gebied zich niet ontwikkelen tot het aangegeven natuurbeheertype.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het onderzoeksgebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht en wat de mogelijke effecten van het huidige gebruik zijn.

4.2.1 Flora

Het onderzoeksgebied bestaat uit weiland wat regelmatig begraasd wordt door paarden. In het onderzoeksgebied staan bomen zoals grove den, zomereik, berk en noot. Het grasland vormt een voedselrijke bodem waar geen zeldzame planten op te verwachten zijn. Ook in de bosranden zijn geen beschermde planten aangetroffen, hier groeit onder andere braam, Amerikaanse eik, Amerikaanse vogelkers, grove den en zomereik. Er kan niet worden uitgesloten dat mogelijk de brede wespenorchis (FFtabel 1) voorkomt in de bosranden. Het voorkomen van zwaarder beschermde plantensoorten in het onderzoeksgebied kan worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

Het huidige gebruik als paardenweide van de gronden binnen het onderzoeksgebied heeft geen invloed op de bosranden. Zodoende kunnen negatieve effecten op de mogelijk voorkomende brede wespenorchis (FFtabel 1) worden uitgesloten.

Conclusie

Mogelijk groeit in de bosrand de brede wespenorchis (FFtabel 1). Negatieve effecten ten aanzien van de brede wespenorchis kunnen worden uitgesloten. Het voorkomen van andere beschermde plantensoorten in het onderzoeksgebied kan worden uitgesloten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit gegevens van de NDFF, de atlas De dagvlinders van Nederland (Bos et al. 2006) en de website Vlindernet.nl blijkt dat op een afstand van één tot vijf kilometer van het onderzoeksgebied de beschermde vlindersoorten heideblauwtje en rouwmantel (beide FFtabel 3) voorkomen. Op een afstand van vijf tot tien kilometer van het onderzoeksgebied is de beschermde vlindersoort keizersmantel (FFtabel 3) waargenomen.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde dagvlindersoorten. Beschermde dagvlinders hebben specifieke habitateisen; het onderzoeksgebied voldoet hier niet aan. Het heideblauwtje komt voor op de heide. De rouwmantel heeft open bos met wilgen nodig. In het onderzoeksgebied komt geen heide of wilg voor. De keizersmantel heeft viooltjes nodig als waardplant, er kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat deze voorkomen in het onderzoeksgebied.

Uit gegevens van de NDFF, de atlas De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002) en de website Libellennet.nl blijkt dat in de omgeving van het onderzoeksgebied de beschermde libelsoort gaffellibel (FFtabel 3) voorkomt. De gaffellibel is een soort die voorkomt langs de grotere beken en rivieren.

In het onderzoeksgebied is geen oppervlaktewater aanwezig, waardoor geen voortplantingsbiotoop voor libellen aanwezig is in het onderzoeksgebied. Het

is daarom redelijkerwijs uit te sluiten dat de gaffellibel voorkomt in het onderzoeksgebied.

Het is mogelijk dat algemene vlinder- en libelsoorten foerageergebied vinden in het onderzoeksgebied.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde soorten dagvlinders of libelsoorten in het onderzoeksgebied kan worden uitgesloten.

4.2.3 *Mieren, kevers en slakken*

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het onderzoeksgebied.

Beschermde waterkevers zijn afhankelijk van grote, permanent stilstaande wateren. Oppervlaktewater ontbreekt in het onderzoeksgebied. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het onderzoeksgebied kan worden uitgesloten.

Beschermde slakkensoorten komen niet voor in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde soorten mieren, kevers en slakken in het onderzoeksgebied kan worden uitgesloten.

4.2.4 *Vissen*

In het onderzoeksgebied is geen oppervlaktewater aanwezig waardoor het voorkomen van vissen kan worden uitgesloten.

Conclusie

In het onderzoeksgebied komen geen beschermde vissen voor.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Volgens gegevens van de NDFF en de verspreidingskaarten in het boek 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al. 2009) komen tot een kilometer afstand van het onderzoeksgebied de amfibieënsoorten; kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker (alle FFtabel 1) en heikikker (FFtabel 3) voor. Op een afstand van een tot vijf kilometer van het onderzoeksgebied komen Alpenwatersalamander (FFtabel 2), knoflookpad, poelkikker en rugstreepad (alle FFtabel 3) voor. Kamsalamander en vinpootsalamander (beide FFtabel 3) komen op een afstand van vijf tot tien kilometer voor.

Volgens deze bronnen komen op een afstand van een tot vijf kilometer van het onderzoeksgebied de beschermde reptielen; levendbarende hagedis (FFtabel 2), gladde slang en zandhagedis (FFtabel 3) voor.

Het onderzoeksgebied vormt geen voortplantingsbiotoop voor amfibieën, aangezien oppervlaktewater ontbreekt in het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied vormt mogelijk landhabitat voor amfibieën van FFtabel 1. Voor zwaarder beschermde, meer kritische soorten is het zeer onwaarschijnlijk dat deze het korte grasland binnen het onderzoeksgebied gebruiken als landhabitat. Echter, de ruigere randen van het onderzoeksgebied kunnen wel geschikt landhabitat vormen.

De Alpenwatersalamander (FFtabel 2) verplaatst zich maximaal 400 meter ten opzichte van zijn voortplantingshabitat (Creemers & Van Delft, 2009). Aangezien het onderzoeksgebied te midden van bospercelen gelegen ligt, bevindt zich binnen de directe omgeving van het onderzoeksgebied geen geschikt voortplantingshabitat voor de Alpenwatersalamander. Daarnaast komt volgens de verspreidingsgegevens de soort op ruime afstand (1-5 km) voor. Het kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat de Alpenwatersalamander voorkomt in het onderzoeksgebied.

Ook voor het landhabitat van de kamsalamander (FFtabel 3) geldt dat dit gelegen dient te zijn in de directe omgeving van het voortplantingshabitat (Creemers & Van Delft, 2009). Aangezien geschikt voortplantingswater ontbreekt in de directe omgeving van het onderzoeksgebied en de soort volgens de verspreidingsgegevens op grote afstand (5-10km) van het onderzoeksgebied voorkomt, kan het voorkomen van de kamsalamander redelijkerwijs worden uitgesloten in het onderzoeksgebied.

Vinpootsalamanders (FFtabel 3) komen hooguit op 400 meter van het voortplantingswater voor (Creemers & Van Delft, 2009). Dit voortplantingswater vindt de vinpootsalamander vooral in het heuvellandschap of in voedselarme en zure heidegebieden en –vennen. Aangezien dit habitat niet aanwezig is in de directe omgeving van het onderzoeksgebied kan het voorkomen van de vinpootsalamander redelijkerwijs worden uitgesloten.

Een voorwaarde voor het voorkomen van de knoflookpad (FFtabel 3) is de aanwezigheid van makkelijke vergraafbare zandplekken. Dit kan de knoflookpad niet vinden binnen het onderzoeksgebied. In Creemers & Van Delft (2009) staat beschreven dat de knoflookpad zijn landhabitat binnen enkele honderden meters van het voortplantingswater zoekt. Aangezien de knoflookpad op meer dan één kilometer afstand van het onderzoeksgebied voorkomt, kan zijn voorkomen in het onderzoeksgebied worden uitgesloten.

De poelkikker (FFtabel 3) is waargenomen op meer dan een kilometer van het onderzoeksgebied (NDFF). Volgens de Soortenstandaard poelkikker komt een poelkikker niet verder dan 500 meter bij zijn voortplantingswater vandaan. Op basis van deze gegevens is het voorkomen van de poelkikker in het onderzoeksgebied redelijkerwijs uit te sluiten.

Uit het veldbezoek blijkt dat in het onderzoeksgebied geschikte biotopen ontbreken voor de pioniersoort rugstreeppad (FFtabel 3), zijn voorkomen in het onderzoeksgebied kan dan ook worden uitgesloten. Deze soort heeft een voorkeur voor zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek.

Binnen één kilometer van het onderzoeksgebied is de beschermde heikikker (FFtabel 3) waargenomen. De heikikker komt vooral voor op vochtige heideterreinen. Vochtige grond en veenvorming is een belangrijk element in het leefgebied van de heikikker (RAVON). Indien hij op graslanden voorkomt is de aanwezigheid van hoge kruidige gewassen essentieel. Aangezien het onderzoeksgebied hier niet aan voldoet kan het voorkomen van heikikker redelijkerwijs worden uitgesloten.

Levendbarende hagedis (FFtabel 2) kan op veel verschillende locaties voorkomen. Meestal bestaat het habitat uit heide, hoogveen, wegbermen en ruigtes (Creemers & Van Delft, 2009). Aangezien het onderzoeksgebied hier aan voldoet kan het voorkomen van de levendbarende hagedis niet worden uitgesloten.

Het onderzoeksgebied voldoet niet aan de habitateisen van de gladde slang (FFtabel 3). Deze komt met name voor op heideterreinen, hoogvenen en stuwwallen. Het voorkomen van de gladde slang in het onderzoeksgebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

De zandhagedis (FFtabel 3) komt vooral voor op heideterreinen met zandige plekken (RAVON). Het onderzoeksgebied voldoet hier niet aan. Het voorkomen van de zandhagedis in het onderzoeksgebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

Het onderzoeksgebied vormt geschikt landhabitat voor amfibieën van FFtabel 1 en mogelijk vormt het leefgebied van de levendbarende hagedis (FFtabel 2). Het gebruik van het onderzoeksgebied als paardenweide met loods en schuur zal het mogelijk voorkomen van amfibieën van FFtabel 1 en levendbarende hagedis niet in de weg staan. Derhalve is het uit te sluiten dat het huidige gebruik negatieve effecten heeft ten aanzien van amfibieën van FFtabel 1 en levendbarende hagedis.

Conclusie

Het onderzoeksgebied wordt mogelijk als landhabitat gebruikt door amfibieën van FFtabel 1. Tevens is het onderzoeksgebied geschikt als leefgebied van de levendbarende hagedis (FFtabel 2). Het is uit te sluiten dat het huidige gebruik van het onderzoeksgebied negatieve effecten tot gevolg heeft ten aanzien van amfibieën van FFtabel en levendbarende hagedis.

4.2.6 Vogels

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Deze soorten kunnen broedgebied vinden in de bomen en

struiken binnen het onderzoeksgebied en daar omheen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten aangetroffen in het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied kan onderdeel vormen van het foerageergebied van kerkuil, ransuil en/of steenuil.

Effectbeoordeling

Indien bomen of struiken worden verwijderd/gesnoeid kunnen er negatieve effecten optreden op het broedgebied van algemene vogelsoorten. Deze vogelsoorten kunnen onder andere foerageren in de paardenweide. Met het huidige gebruik blijft de paardenweide in stand en treedt zodoende geen negatief effect op ten aanzien van het foerageergebied van algemene vogelsoorten.

Het onderzoeksgebied vormt mogelijk onderdeel van het grotere foerageergebied van kerkuil, ransuil en/of steenuil. Aangezien het onderzoeksgebied een weiland betreft is het juist geschikt als foerageergebied voor deze uilen. Het huidige gebruik heeft zodoende geen negatief effect hierop.

Mitigerende maatregelen

Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het snoeien van bomen en struiken, verwijderen van begroeiing en kappen van bomen niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door struiken en bomen buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien, wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

Conclusie

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Deze vogelsoorten vinden broedgebied in de bomen en struiken die in het onderzoeksgebied en daaromheen aanwezig zijn. Doordat met het huidige gebruik de paardenweide in stand blijft, treedt op het foerageergebied geen negatief effect op. Als het eventueel verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Het onderzoeksgebied vormt mogelijk onderdeel van het grotere foerageergebied van kerkuil, ransuil en/of steenuil. Aangezien met het huidige gebruik de paardenweide in stand blijft, treden geen negatieve effecten op ten aanzien van het foerageergebied van kerkuil, ransuil en/of steenuil.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, watervleermuis, franjestaart, ingekorven vleermuis, baardvleermuis en

Brandts vleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. In het onderzoeksgebied ontbreken lijnvormige groenstructuren die zouden kunnen functioneren als belangrijke vliegroute voor vleermuizen. De bomen die in het onderzoeksgebied aanwezig zijn bevatten geen holten en bieden zodoende geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De schuur en de loods in het onderzoeksgebied zijn vanwege de constructie geschikt voor het herbergen van vleermuisverblijfplaatsen. Via onder andere kieren en spleten tussen metselwerk kunnen vleermuizen de gebouwen betreden. Andere aanwezige vervallen schuren bieden vanwege de bouwkundige constructie geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen.

Overige zoogdieren

Het onderzoeksgebied kan (onderdeel van) het leefgebied vormen van soorten als vos, ree, mol, konijn, egel en diverse algemene muizensoorten (alle FFtabel 1).

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het onderzoeksgebied de volgende beschermde zoogdiersoorten voorkomen: eekhoorn, wild zwijn, edelhert (FFtabel 2), das, waterspitsmuis en bever (FFtabel 3).

Voor de waterspitsmuis en bever is geen biotoop aanwezig in het onderzoeksgebied. Het voorkomen van waterspitsmuizen en bevers binnen het onderzoeksgebied is daarom uit te sluiten.

Het edelhert is waargenomen op meer dan vijf kilometer van het onderzoeksgebied. Het edelhert komt van nature niet voor in de omgeving van het onderzoeksgebied. Waarschijnlijk is het edelhert waargenomen binnen een omheinde omgeving. Het voorkomen van het edelhert in het onderzoeksgebied kan worden uitgesloten.

Het onderzoeksgebied is geschikt als leefgebied voor de eekhoorn. Er zijn tijdens het veldbezoek geen nesten van eekhoorn aangetroffen in het onderzoeksgebied.

Door de afrastering van het onderzoeksgebied, het open karakter en de bedrijvigheid ter plaatse, is het onderzoeksgebied ongeschikt als foerageergebied van het wild zwijn. Het voorkomen van het wild zwijn in het onderzoeksgebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat de das voorkomt binnen één kilometer van het onderzoeksgebied. Mogelijk vormt het onderzoeksgebied onderdeel van het grotere foerageergebied van de das. Er zijn echter geen sporen (o.a. mestputjes, snuitputjes, wissels, haren aan de afrastering) of verblijfplaatsen van dassen aangetroffen in het onderzoeksgebied en de aangrenzende bosrand.

Effectbeoordeling

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het huidige gebruik zal geen negatief effect hebben op de functie van het onderzoeksgebied als foerageergebied. Indien er ingrijpende werkzaamheden aan de schuur en de loods voorzien zijn, kunnen er mogelijk negatieve effecten optreden ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen. Nader onderzoek moet in dat geval uitwijzen of het gebouw daadwerkelijk als verblijfplaats functioneert, voor welke soorten vleermuizen en in welke aantallen. Dit nader onderzoek dient te worden uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Gegevensautoriteit Natuur. Dit protocol schrijft onderzoek voor gedurende de periode half mei tot en met eind september.

Een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 benut het onderzoeksgebied als (onderdeel van hun) leefgebied. Het huidige gebruik heeft hierop geen negatieve effecten.

Het onderzoeksgebied vormt mogelijk het leefgebied van de eekhoorn. Indien bosschages of individuele bomen verwijderd worden heeft dit mogelijk een negatief effect op het voorkomen van de eekhoorn (FFtabel 2). Het leefgebied van de eekhoorn kan afnemen indien er bomen worden verwijderd.

Mogelijk vormt het onderzoeksgebied onderdeel van het potentieel foerageergebied van de das (FFtabel 3). Weiland vormt voor de das aantrekkelijk foerageergebied. Met het huidige gebruik als paardenweide blijft het weiland behouden. Derhalve zullen geen negatieve effecten optreden op het potentieel foerageergebied van de das.

Mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten op de eekhoorn (FFtabel 2) te voorkomen dient er bij het eventueel verwijderen van bomen gewerkt te worden volgens een goedgekeurde gedragscode, zoals Gedragscode Flora- en Faunawet Gemeente Amstelveen. Voordat bomen worden verwijderd, dient vastgesteld te worden of er nesten aanwezig zijn in de bomen die verwijderd zullen worden. Dit kan het beste uitgevoerd worden in de periode dat er geen blad aan de bomen zit, november t/m februari. Indien er nesten aangetroffen zijn, dient er gewerkt te worden buiten de periode dat de nesten in gebruik zijn. De beste maanden daarvoor zijn september en oktober. Er dient dan wel vooraf nog vastgesteld te worden dat het nest daadwerkelijk leeg is.

Indien ingrijpende werkzaamheden aan de schuur of de loods worden uitgevoerd moet uit een nader onderzoek naar vleermuizen blijken of en welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden ten aanzien van mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in de schuur.

Conclusie

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het huidige gebruik heeft hierop geen negatief effect. De schuur en de loods bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Indien er ingrijpende werkzaamheden aan de schuur of de loods voorzien zijn, is nader

onderzoek nodig om vast te stellen of deze functioneert als verblijfplaats van vleermuizen. Dit nader onderzoek dient te worden uitgevoerd gedurende de periode half mei tot en met eind september. Het onderzoeksgebied bevat geen structuren die kunnen functioneren als essentiële vliegroutes van vleermuizen.

Het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Het huidige gebruik heeft hierop geen negatieve effecten.

Het onderzoeksgebied vormt mogelijk het leefgebied van de eekhoorn (FFtabel 2). Indien bosschages of bomen worden verwijderd heeft dit mogelijk een negatief effect op de eekhoorn. Om negatieve effecten op de eekhoorn te voorkomen dient er gewerkt te worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Voorafgaand aan het verwijderen van bomen dient er vastgesteld te worden of er nesten aanwezig zijn in de bomen die verwijderd zullen worden.

Mogelijk vormt het onderzoeksgebied onderdeel van het potentieel foerageergebied van de das (FFtabel 3). Met het huidige gebruik blijft het weiland behouden. Derhalve zullen geen negatieve effecten optreden ten aanzien van het potentieel foerageergebied van de das.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Gezien het huidige gebruik van de gronden en gebouwen binnen het onderzoeksgebied en de relatief grote afstand (3,7 kilometer) tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied “Deurnsche Peel en Mariapeel” zijn negatieve effecten op dit Natura 2000-gebied uit te sluiten.

Het onderzoeksgebied ligt binnen het aangewezen Natuurnetwerk Nederland. Op dit gedeelte rust het natuurbeheertype N16.01 Droog bos met productie. De huidige inrichting en het huidige gebruik sluiten niet aan bij de waarden van het natuurbeheertype “droog bos met productie”. Het huidige gebruik binnen het onderzoeksgebied heeft geen negatieve effecten op het naastgelegen bos wat wel tot dit beheertype behoort.

Het gebied zal zich niet ontwikkelen tot het aangegeven natuurbeheertype indien het huidige gebruik wordt voortgezet. Als het huidige gebruik als paardenweide wordt gestaakt, zal naar verwachting een langzame spontane ontwikkeling tot bos optreden vanuit het naastgelegen bosgebied.

Beschermde soorten

In het onderzoeksgebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet, zie tabel 1 op pagina 21.

Soorten van FFtabel 1

Mogelijk wordt het onderzoeksgebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën die zijn opgenomen in FFtabel 1. Het huidige gebruik binnen het onderzoeksgebied heeft geen negatieve effecten ten aanzien van grondgebonden zoogdieren en amfibieën van FFtabel 1.

Soorten van FFtabel 2

Mogelijk komt in het onderzoeksgebied de beschermde levendbarende hagedis (FFtabel 2) voor. Het gebruik van het onderzoeksgebied als paardenweide met loods en schuur zal het mogelijk voorkomen van levendbarende hagedis niet in de weg staan. Derhalve is het uit te sluiten dat het huidige gebruik negatieve effecten heeft ten aanzien van levendbarende hagedis.

Het onderzoeksgebied vormt mogelijk leefgebied van de eekhoorn. Indien bosschages of bomen worden verwijderd heeft dit mogelijk een negatief effect op de eekhoorn. Om negatieve effecten op de eekhoorn te voorkomen, dient voorafgaand aan het eventueel verwijderen van bomen vastgesteld te worden of nesten aanwezig zijn in de bomen die verwijderd zullen worden.

Soorten van FFtabel 3

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het huidige gebruik heeft hierop geen negatief effect. De schuur en de loods bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Indien ingrijpende werkzaamheden aan de schuur of de loods voorzien zijn, is nader onderzoek nodig om vast te stellen of deze functioneert als verblijfplaats van vleermuizen.

Mogelijk vormt het onderzoeksgebied onderdeel van het potentieel foerageergebied van de das (FFtabel 3). Met het huidige gebruik blijft het weiland behouden. Derhalve zullen geen negatieve effecten optreden ten aanzien van het potentieel foerageergebied van de das.

Soorten van FFtabel vogels

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Deze vogelsoorten vinden broedgebied in de bomen en struiken die in het onderzoeksgebied en daaromheen aanwezig zijn. Doordat met het huidige gebruik de paardenweide in stand blijft, treedt op het foerageergebied geen negatief effect op. Als het eventueel verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Het onderzoeksgebied vormt mogelijk onderdeel van het grotere foerageergebied van kerkuil, ransuil en/of steenuil. Aangezien met het huidige gebruik de paardenweide in stand blijft, treden geen negatieve effecten op ten aanzien van het foerageergebied van kerkuil, ransuil en/of steenuil. Er zijn geen jaar rond beschermde nesten van vogels aangetroffen in het onderzoeksgebied.

Uit het uitgevoerde onderzoek kan worden geconcludeerd dat het onderzoeksgebied voor een aantal beschermde soorten (mogelijk) tot het leefgebied behoort. Het huidige gebruik van de gronden binnen het onderzoeksgebied staat het voorkomen van deze soorten echter niet in de weg en heeft geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van deze soorten.

Daarnaast kan worden geconcludeerd dat binnen het onderzoeksgebied geen waarden aanwezig zijn van het aangewezen natuurbeheertype "Droog bos met productie". Het gebied zal zich niet ontwikkelen tot dit natuurbeheertype indien het huidige gebruik als paardenweide wordt voortgezet.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie onderzoeksgebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	FFtabel 1	Landhabitat	Nee	Nee	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leef- en foerageergebied	Nee	Nee	-
Brede wespenorchis	FFtabel 1	Groeiplaats (bosrand)	Nee	Nee	-
Levendbarende hagedis	FFtabel 2	Leefgebied	Nee	Nee	-
Eekhoorn	FFtabel 2	Leefgebied	Ja	Nee, op voorwaarde dat gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.	Voorafgaand aan kap bomen vaststellen of er nesten aanwezig zijn
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	Nee	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Indien werkzaamheden aan schuur of loods plaatsvinden	Mogelijk	Nader onderzoek: mei - september
Das	FFtabel 3	Potentieel foerageergebied	Nee	Nee	-
Vogels	Vogels (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen
Kerkuil, ransuil en steenuil	Vogels (nest jaarrond beschermd)	Foerageergebied	Nee	Nee	-

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Gemeente Amstelveen, 2012. Gedragscode Flora- en Faunawet, Gedragscode voor het zorgvuldig handelen bij ruimtelijke ingrepen, bestendig beheer en onderhoud.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, december 2014. Soortenstandaard poelkikker, Versie 2.0.
- + Unie van Waterschappen, Gedragscode Flora- en Faunawet voor Waterschappen

Internet

- + kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan
- + Natura 2000-gebieden
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>, 10-11-2015
- + NDFF - quickscanhulp.nl 09-11-2015 16:22:17
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.ravon.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Heel vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De wet spreekt niet van (ruimtelijke) plannen. Op basis van de onderzoeksplicht (Wro) en de plicht tot het vaststellen van een uitvoerbaar plan dient bij het maken van bestemmingsplannen beoordeeld te worden of er belemmeringen aanwezig zijn voor verlening van een eventuele ontheffing voor de activiteiten in het plan.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen is in sommige gevallen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet van toepassing. Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling:

- + voor de soorten van FFtabel 1 is geen ontheffing nodig;
- + voor de soorten van FFtabel 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, zijn ook de soorten uit FFtabel 2 ontheffingsplichtig;
- + voor soorten van FFtabel 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Deze bescherming geldt ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

De zorgplicht uit artikel 2 blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving.

Natuurbeschermingswet 1998 (bron: Rijksoverheid)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-

gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoringseffect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het ruimtelijke beleid voor het Natuurnetwerk Nederland is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt binnen het Natuurnetwerk Nederland het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat nieuwe plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten.